

1892. — Dalje je imenovano ministerstvo tudi razdelilo določeno državno podporo za svilorejske družbe. Naj več te podpore, t. j. 2800 gl. in 2000 gl. se je dalo v Česko in Dalmacijo, v Avstrijo pod Anizo se je dalo 800 gl.

Pod Lipo.

Podučivni in vgodni pogovori.

Ljubomir (ki se spreha s mnogimi kmeti po svojem sadovnjaku). Poglejte samo sem v moje drevno sadišče in bote se gotovo čudili, če Vam povem, da so ta više dva šolnja visoka drevesca letos izrastla, in sicer sem peške še le kesno v pomladi posejal, posebno lepe so jablanice in hruškice, pa tudi orehi so prav visoki in koščati. Zdaj pa pogledajte na te dve gredi, tukaj so zasajene letne jablanice, in skorej ni verovati, da so v jednem letu više od dva črevlja izrastle; po prek moram reči, da sem letos z svojim drevesnim sadiščem prav zadovoljen, samo prekesno sem posejal koščice, to vendar letos hočem popraviti in še ta teden posejati koščice kolikor bode naj več mogoče, jabelkine in hruškine peške pa taki v pomladi. Te dveletne jablanice pa bom taki drugo leto požaltnil, ker so že zadosti velike in močne.

Semenko. Moram reči, da imate res tako lep sodovnjak, da bi se smel imenovati izgledna šola, pri vas bi se naši fantje lahko drevoreje popolnoma naučili.

Ljubomir. Počasu, počasu, g. župan to je še le samo začetek, to še celo nič ni vredjeno, če mi vendar Bog da življenje in zdravje, hočem v nekih letih po mogočnosti vse vrediti, ker vsaka sorta dreves mora imeti svoje posebno mesto, ker potrebuje posebno obdelovanje, jaz se še sam moram učiti, ker še celo malo v tem vem.

Zalec. Jaz bi rad bil, če bi le pol toliko znal, kakor Vi, ali žalibog, da se mi kmetje dozday celo nič nismo učili o tem, kakor ste nam vendar pravili, bodo se prihodnjič za naše fante take šole vpeljale, bogme če bo to, še bom jaz z njimi v šolo hodil, ker me posebno sadjereja strašno zanimiva.

Ljubomir. Ta beseda je vredna svojega moža! Le učimo se, da ne bomo zaostali, za drugimi našimi sosedi, saj učenje ni nikakova zramota, za nobenega človek bodi si siromak ali bogatež, mlad ali star.

Semenko. Kako pa kaj stoji na vašem vrtu za zelenje, pri meni je strašno slabo.

Ljubomir. Prosim Vas, o tem me niti ne vprašajte, ker me jezi, če samo tamo pogledam. Pred 14 danmi še je vse tako lepo stalo, da je bilo veselje gledati, ali na enkrat, je bilo po vsem zelenju toliko gosenic, kakor da bi jih iz vreče nanje nasipal. Iz početka sem rekal svojim ljudem, naj je poberejo in res so jih eden dan nabrali več, kakor eden vagan, ali kaj je to pomagalo, celo nič, ker drugi dan še jih je enkrat toliko bilo. Naj bolj mi je žal za zelje (kapus) ker je že imelo precej lepe glave, ali ravno danes, sem ga moral dati posekati, ker drugače ga morebiti jutro biti precica več našel ne bi, to je strašna nesreča za nas gospodarje, ker če je povsod tako nam bodo gosenice vse zelje pojele.

Debelko. Žalibog da je tako, tudi na moji njivi, na kateri sem imel zelje posajeno, druga nič več ni gledati, kakor samo kocenje in debelejša perjina rebra.

Semenko. Ravno to sem tudi jaz hotel reči, pa naj bo z Bogom, če le krompirja pa repe mnogo dobimo, bomo se že skoz zimo preživili. — Glejte, glejte zdaj pa pride tudi Iglič, radoveden sem, kaj bo nam on povedal o ljutomerskem taboru.

Iglič (pristopi k društvu). Dober dan, dragi prijatelj, prej ko ne sem danes, kaj važnega zamudil.

Ljubomir. Nič posebnega, dragi Iglič! Jaz sem sedom kazal svoje drevesno sadišče to je vse.

Zalec. Kaj pa ste neki delali, da ste tako kesno došli. Morebiti popisujete ljutomerski tabor in hočete kako brošurico o njem izdati.

Iglič. To sicer ne, ali moram vam reči, da je ta res vreden, ne samo, da bi se na tanko popisal temoč, da bi se z zlatimi črkami tiskal in razposlal po celi slovenski zemlji, da bi se vzbudili vsikder rodoljubi in storili, kar so storili vrli Ljutomerzanje, katerim iz srca kličem. Živili, živili, živili! —

Semenko. G. Iglič, kakor vidim ste vi še zmirom na ljutomerskem taboru. Povejte nam, kako se vam je kaj dopadlo kaj ste vse doživeli tamo in ali ste zadovoljni z vsem.

Iglič. Prav imate, g. župan, jaz sem še zmirom na ljutomerskem taboru in še zmirom čujem one izvrstne govore naših rodoljubov, vsaka beseda teh govorov, se mi je vkoreninila globoko v srce in zatoraj še zmirom samo na te mislim. Moram pa tudi reči, da se je vse ljudstvo tako lepo obnašalo, da se res bolje ni moglo in vredno je, da se izreče vsem prav srčna hvala. Vrejeno pa je tudi vse bilo tako dobro, da se bolj vrediti ne da. Povem Vam, da sem neizmerno srečen, da je vse tako izvrstno izpadlo.

Ljubomir. Tudi mene to zlo veseli, posebno zato ker je celi slovenski svet gledal na ta tabor. Posebno pa tudi zato, da ni dan našim nasprotnikom naj manjši vzrok, da bi spet napravili iz mušice slona. —

Iglič. Da, da, naše nasprotnike to strašno jezi da se je vse tako mirno in izvrstno izpeljalo. Samo čujte, kaj vam povem: Pred kratkimi dnevi sem bil v mestu, kder sem si malo sukna kupil, po dovršenem poslu stopim v neko krčmo, da bi se malo okrepil in komej dojdem v sobo, stopi že neki poznani gospod pred me in mi smeje reče: „No vaš tabor je lahko bil prav miren, ker niste več ljudi skupej spravili, kakor samo do dve sto.“

Zalec. Pa kaj mu niste taki dali jedne za uha.

Iglič. Skorej bi mi bila jedna ušla, pomiril sem se vendar taki in si mislil, da taki norec ni vreden, da bi mu pošten Slovenec besedico rekel, zatoraj mu hitro obrnem hrbet pljunem na tla in odidem v drugo krčmo.

Ljubomir. Tako je bilo prav, ker taki ljudje niso več vredni, kakor da je vsak pošten Slovenec popolnoma zaničuje, in gotovo je bolj jezi, kakor tisoč žalih besed. Zdaj pa naj bo za danes zadosti, drugokrat več.

Politični ogled.

Ministerstvo pravosodja je na slov. Štírskem imenovalo sledeče okrajne sodnike: Pristav Janez Wieser je imenovan za Kozje, predstojnik Wil. Schlieber za Vransko, pristav Vinko Vanino za Ormuž, predstojnik Janez Ribič za Konjice, komit. svetnik in predstojnik Jakob Mayr za Sevnico, predstojnik Anton Globočnik za Ljutomer, pristav Janez Forstner za Marenberg, dežel. sodn. svetnik in sodnik Janez Pogačnik za Maribor, predstojnik Anton Pirkmajer za Gorenji grad, predstojnik Jožef Nemanič za gornjo Radgono, dežel. sod. svetnik in predst. Frid. pl. Schildenfeld za Ptuj, predstojnik Ignac Kaffou za Radgono, predstojnik Ignac Högelsberger za Brežce, predstojnik Matija Sirk za Šoštajn, predstojnik Jakob Zirkelbach za St. Lenart, predstojnik Vilj. Jenčič za Šmarje, predstojnik Franc Kokošinegg za slov. Gradec.

Cesarsko pismo zaukazuje, da se imajo polkom in vojskim oddelkom, kateri se nabirajo v deželah ogerske krone, kolikor je mogoče dati častniki v teh deželah rojeni. Ob enem se ima zaukaz, da se ima vsak častnik naučiti jezika svojega polka, na novo oklicati.

Kakor se čuje, se bo deželni zborom predložila nova postava o realnih šolah, po katerih dobijo realke 7 razredov in izpite zrelosti, vsak deželni jezik more biti učen jezik.

Od deželnih poslancev se bode ali bi se rado tirjalo, da morajo priseči na decembersko ustavo. Če kateri ne bi hotel priseči, bi zgubil svoje poslanstvo. Kaj pa še?

Vladini listi pišejo, da bo pravosodna organizacija še enkrat toliko novcev stala, kakor politična; pa tudi pri tej se ne bo celo nič prihranilo.

Na Českem še se zmirom prepovedavajo zbori in tabori, tako se je pred kratkim prepovedal učiteljski zbor v Pragi; tabor na „Džbane“, tabor v „Sobeslavu“, društvo „slovanska lipa“ v Mačehostu itd. Tudi časniki še se zmirom konfiskujejo.

Policijski minister Taaffe je imel v Pragi daljši pogovor z županom Klaudivjem. Pravijo, da je hotel pridobiti prvake, da dojdejo v deželni zbor. Došli morebiti bodo, vprašanje je samo, kako dolgo v njem ostanejo.

V Galiciji se federalistična opozicija ne samo za državni temoč tudi za deželni zbor zmirom bolj vtrjujo in vreduje; tako, da so že nemški listi začeli vladi svetovati, naj Galiciji dovolj, kar jej gre. —

Na Hrvaškem so celo zmernejši unionisti, kakor Janковиč izrekli željo, da se naj skliče novi deželni zbor, da bi se tako storil prvi korak k porazumljenju z narodno stranko. Mislimo vendar, da vlada pokornega uradniškega deželnega zbora ne bo tako hitro iz rok spustila.

V Karlovcu in drugih narodnih mestih podpisujejo pismo, v katerem prosijo, naj se skliče postavni deželni zbor in protestujejo proti sedajnemu uradniškemu.

Generalni komando v Zagrebu se je razpustilo, oddelki vojaške granice, se bodo oddali generalnemu poveljstvu v Budi.

Iz Petersburga se piše, da se je tamo zlo ojačila stranka, ki hoče porazumljenje z Polaki.

V Rimu se vse pripravlja na vojsko, trdnjave se napravljajo in oborožujejo stopovi, tudi nekoliko sa mostanov so spremenili v kosarne.

Na Kreti se vporniki tudi krepko vstavljajo Turkom.

V Bolgarski so vporniki Turke večkrat prav dobro stepili.

Na Angleškem se vse marljivo pripravlja za prihodnje volitve v parlament. V velikih mestih bo borba velika.

Novičar.

Basen o „dobrih časih“. Leta 1683 je grajšina Dirnholz, grofa Sternberga zakladala z živežem cesarsko in tudi skozidočo armado; v računih te zaklade se nahaja, da je takratna cena živeža bila sledeča: 1 funt kruha je veljal 3 kr., 1 govedo 6 gld., 1 oves 1 gld. 30 kr., 1 tele 1 gld. 30 kr., 1 funt govedine 3 kr., 3 gosi 15 kr., 1 piše 4 kr., 1 vedro vina 2 do 3 gld., 1 sod pive 4 gld. 30 kr., 1 svinja 2 gld., 1 puran 1 gld. 15 kr., 1 vagan pšenice 1 gld. 15 kr., 1 vagan rži 45 kr., 1 vagan ječmena 1 gld. in 1 vagan ovs 24 kr.

Kovanje in izdavanje novega srebernega drobiža po 10 in 20 kr. je spet vstavljeno in sicer zato, ker na vsakem kosu stoji samo številka 10 ali 20 in ni pridano, da velja samo 10 ali 20 kr. avstrijske veljave, pripetilo se je zatoraj že zdaj na večih krajih na kmetih, da so ljudje ta denar prijeli v vrednosti stare desetice, t. j. mesto za 10 kr. a. v. za 18 kr. a. v., in v vrednosti stare dvajsetice t. j. za 35 kr. a. v. mesto somo za 20 kr. a. v. Če bi zatoraj kdo tanovi že izdani denar dobil, naj samo rajta toliko krajcarjev a. v., kolikor kaže na njem številka.

V Gorici se snuje družba za vinstvo in so se že te dni razposlala vabila na vdeleževanje in načrti pravilnega društva. Tudi pri nas bi tako društvo zlo koristno bilo.

Pri sv. Lorencu v Lombardiji je 68 let staremu meščanu jegova četrta žena povila 31 otrok. To je vendar srečen oče!

Ker je prejšnji srbski knez Karagjeorgjevič bil v Belemgradu obsojen, so vzete po sodnji jegove lastnine v Romuniji.

V Tirolski se sprehajajo prav marljivo pruski častniki, in popisujejo kraje in soteske prav na tanko. Ker imajo dobra pisma, jim ne morejo nič.

14. t. m. so imeli dijaki viših šol zbor v Ljubljani; sošle se jih je više sto. Za predsednika je bil izvoljen g. doktorand Tomšič za zapisavca g. Celestin in g. Levec, ko vladni komisar pa je bil nasočil državni vladni tajnik g. Kočevar. Vse resolucije so se soglasno sprijele. — Resolucija o pravni akademiji se je vendar po sklepu odbora že prej izpustila. — Mora se v čast vseh nasočih reči, da je pri cellem taboru vladal lepi mir in red.

Na čast nasočih dijakov je 14. t. m. ljubljansko dramaško društvo zvečer v čitavnici dalo veseli igri „Filozof“ in „Ultra“, ki ste bile prav izvrstno igrani.

Osem ljudskih učiteljev je iz Kranjske po predlogu deželnega odbora, pozvalo ministerstvo na Dunaj, da se tamo učijo do zadnjega prihodnega meseca, gospodarstva in kmetijstva.

Kako dolgo pa bo trajal zdajni česki deželni zbor. Na to vprašanje so odgovorile „Narod. Nov.“: Ravno eden teden, ker samo na toliko časa so tudi najeti stenografi deželnega zbora.

Pri dunajskem velikem šicenfestu so se dve tretjini vsega premekljivega blaga zgubili. Zadnji dan so se celo okrali zlati čopi od bundove zastave.

12. t. j. sta se sošla v Švalbahu ruski car in pruski kralj in prvi se, da se je prijateljstvo med njima celo vtrdilo.

General B. Filipovič c. k. namestnik v Dalmaciji, kterega so Dalmatinci zlo ljubili in zato tudi pri cesarju prosili, da bi ga še nadalje pustil v Dalmaciji, je 10. t. m.

zapustil Dalmacijo, ker prošnja do cesarja ni imela vspeha. Cela Dalmacija obžaluje zgubo tako vrliga gospoda.

Sedaj se je razglasila postava, kako se more zadržavati in odvrčati živinska kužna bolezen.

Piše se, da je gospa, ki je pred kratkim v Parizu z francosko cesarico govorila, to prosila, naj pregovarja cesarja, da se odvrne vojska, „ki materam sinove jemlje“. Tako se je vendar bati da bo vojska.

G. Beust je s svojim govorom pri tretjem buntnem streljanju na Dunaju, Ogre strašno razdražil, Nemci pa vendar tudi ne bodo dosti marali za njega.

Pobratimski shod vstrijskih delavcev na Dunaju ni bil dovoljen.

Ogerski časniki pišejo, da je na Ogorskem vse polno pruskih žitnih kupcev, ki se vendar mnogo več brigajo za to kaj želi dežela in kake so jene razmere, kakor za žito. Glavno zbirališče teh žitnih kupcev je vendar v Išel-ju, kder seti kupci posebno radi zabavljajo z Madžari in posebno vsiljuje v društva bolj imenitih madžarskih rodivin.

Zdanji c. k. namestnik v Trstu feldmaršallejtnant Möring je isti mož, ki je kratko pred revolucijo l. 1848, pisal v vsej Avstriji prepovedano knjigo „sibilinske bukve“, v katero je brezobzirno razkrival propalost vseh razmer avstrijskega vladovanja. Navdušen pa je bil z Giskrom vred l. 1848. v Frankfurtu za nemški poklic Avstrije. Kaj ko bi ga bil prijatelj Giskra zarad tega poslal v Trst, ki kakor ne italijanski tudi slovanski ne sme biti temuž nemški.

Za Slomšekov spominek

so darovali: Dekleta angel. bratovščine pri sv. Jurju na goriskem 6 gld. — Pučko Anton, kaplan pri sv. Ilju 5 gld. — Dr. Vošnjak, zdravnik v slov. Bistrici 5 gld. — Držečnik Luka Vinšek 1 gld.

Tržna cena

pretekli teden.

	V Varaž-		V Mariboru		V Celju		V Ptujju	
	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.
Pšenice vagan (drevenka)	4 20	5 25	5	—	4 50			
Rži	2 80	3 40	3 60	3	—			
Ječmena	2 60	—	3 50	—	—			
Ovs	1 40	1 90	2	—	1 50			
Tursice (kuruze) vagan	2 80	3 30	3	—	2 90			
Ajde	3	—	3 50	2 70	—			
Prosa	3 20	4 30	3	—	—			
Krompirja	1 20	1 5	1 20	1 25	—			
Govedine funt	— 20	— 25	— 24	— 25	—			
Teletine	— 20	— 26	— 26	— 26	—			
Svinjetine črsteve funt	— 28	— 26	— 24	— 25	—			
Drv 86" trdih seženj (Klafter)	10	9	8 50	10	—			
„ 18" „ „	—	5 45	—	—	—			
„ 36" mehkih „	6	6	6	7 50	—			
„ 18" „ „	—	3 50	—	—	—			
Oglenja iz trdega lesa vagan	— 80	— 60	— 40	— 95	—			
„ „ mehkega „ „	— 60	— 50	— 40	— 70	—			
Sena cent	1 20	1	— 75	1	—			
Slame cent v šopah	1	1 10	— 60	— 95	—			
„ „ za steljo	— 80	— 90	— 45	— 75	—			
Slanine (špeha) cent	40	38	40	36	—			
Jajec, pet za	— 10	— 8	— 8	— 8	—			

Cesarski zlat velja 5 fl. 45 kr. a. v.

Ažijo srebra 112.50.

Narodno drž. posojilo 62.20.

Loterijne srečke.

V Gradcu 12. avgusta 1868: **41 54 73 68 3**

Prihodnje srečkanje je 26. avgusta 1868.

Dobro izurjen ekonom,

ki je oženjen in slovensko dobro govori, dobi službo pri lavantinskem knjezoškofijstvu v Mariboru z začetkom leta 1869.

Več o tem se zve pri imenovanem knjezoškofijstvu.

Listnica vredništva.

G. Č. pr. št. Jakabu v sl. g. Imenovani spisi nam bodo dobro došli. —